

Агентство з міжнародної співпраці Японії

Дослідження зібраних даних щодо системи транспорту та логістики на півдні України

Попередній звіт

Частина 1: Галузь автошляхів та мостів

Лютий 2017 р.

PADECO Co., Ltd.

PACIFIC CONSULTANTS CO.,LTD.

спільно з

Maritime & Transport Business Solutions

Мета дослідження

- Розглянути поточну ситуацію/ проблеми логістики на півдні України після політичних змін 2014 року
- Переглянути план будівництва Миколаївського мосту
- Запропонувати інші можливі проекти, які сприятимуть поліпшенню економічної ситуації в Україні

На підставі результатів дослідження, JICA може надати допомогу (фінансову/технічну) стосовно логістики в Південному регіоні України, консультуючись з Урядом Японії.

Область та предмет дослідження

Область дослідження

- Південь України, у тому числі Одеська, Миколаївська та Херсонська області

Об'єкти інфраструктури, які є предметами дослідження:

- Основні автошляхи та мости (Одеська, Миколаївська та Херсонська області)
- Основні порти (Одеса, Южний, Іллічівськ, Миколаїв)

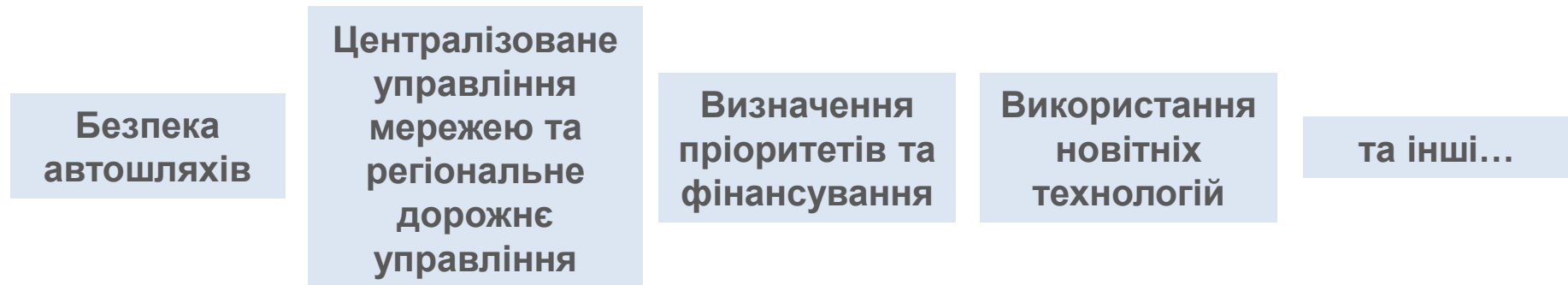
Хід та графік дослідження

- Початок дослідження: жовтень 2017 р.
- Перше польове дослідження: 7 листопада – 6 грудня 2017 р.
- Друге польове дослідження: середина – кінець лютого 2017 р.
- Презентація попереднього звіту (семінар): 21 лютого 2017 р.
- Складання остаточного звіту: кінець березня 2017 р.
- Третє польове дослідження: початок – середина квітня 2017 р.
- Остаточний звіт: кінець травня 2017 р.

Галузь автошляхів та мостів

Стратегії розвитку

- У 2010 р. Кабінет Міністрів України затвердив *«Державну транспортну стратегію України на період до 2020 року»*, а у 2015 р. – *«Стратегічний план розвитку автомобільного транспорту та дорожнього господарства на період до 2020 року»*. Його основні принципи та напрями:

- У 2013 р. була впроваджена Державна цільова економічна програма на 2013-2018 роки
- На сьогодні розробляється нова стратегія розвитку на 2017-2022 роки, за підтримки Світового Банку

Проблеми розвитку автошляхів

- Технічне обслуговування доріг та перевантаження вантажівок
- Відсутність регулярного фінансування та програми
- Реорганізація Державного Дорожнього Фонду
- Поліпшення потужностей Укравтодору
 - Розмежування центральних та регіональних зобов'язань
 - Використання потужностей приватного сектору

Допомога від міжнародних фінансових установ

	Світовий Банк	ЄБРР	ЄІБ
Технічна підтримка та дослідження	• Підтримка формулювання стратегії розвитку • Логістичні дослідження	• Консультації з питань нових нормативно-правових актів, у тому числі Закону про концесії	• Безпечне проектування доріг • Аудит проектування доріг (запланований)
Поточні проекти	• Поліпшення автотрас та безпеки дорожнього руху (М-03)	• Панєвропейські коридори: поліпшення умов управління дорожнім рухом на автотрасах на підході до Києва (М-05, М-06, М-07, Н-01)	

Тенденції перевезень: зменшення транзиту

Об'єми перевезень в портах України за 2012-2015 рр. (млн. т.)

Пункт	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Станом на 2016 р.
Всього	151	148	145	145	129
Експорт	97	100	105	104	102
Імпорт	16	18	16	18	15
Транзит	35	27	21	16	9
Перевантаження	2	3	3	7	3

Об'єм транзиту зменшився; об'єм експорту трохи збільшився

Зменшення об'єму транзиту в портах України за 2012-2015 рр. (млн. т.)

Пункт	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	Станом на 2016 р.	2016/12
ВСЬОГО транзиту	35.3	27.2	20.7	15.9	8.5	24%
Наливний вантаж	13.7	11.0	7.3	5.7	3.1	23%
Сухий насипний вантаж	16.8	12.1	9.6	7.5	4.1	25%
Тарний вантаж	4.9	4.1	3.8	2.7	1.2	25%
Рефрижератори; контейнери, тис. TEU	67.9	75.4	57.5	34.0	23.2	34%

Об'єм транзиту наливного/насипного вантажу та контейнерів зменшився

Ріст експорту компенсує зменшення транзиту

Експорт основних видів товарів в 2015 р. (млн. т.) та коефіцієнт приросту за 2012-2015 рр.

	2015 р.	Частка	Приріст за 2012-2015 рр.	Чистий приріст
ВСЬОГО ВАНТАЖУ	103.94		106.9%	6.7
Наливний вантаж	4.55	4%	78.2%	-1.3
Сухий насипний вантаж	77.90	75%	114.6%	9.9
Залізна руда тощо	28.91	28%	141.8%	8.5
Зерно тощо	36.79	35%	126.6%	7.7
Вантаж в пакуваннях	21.49	21%	91.8%	-1.9
Метали	16.36	16%	88.4%	-2.1

Фактором зросту експорту служать сухі насипні вантажі, зокрема залізнi руди та зерно.

Напрямки та частки експорту залізної руди та зерна в 2015 р.

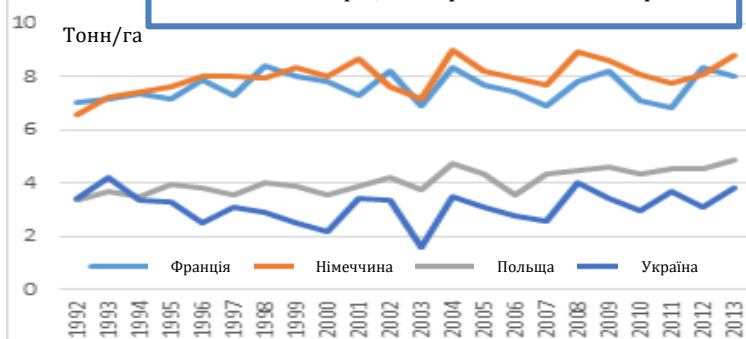
(млн. т.)	Залізна руда	Зерно	Частка автошляхів	
Загалом в усіх портах	28.91	36.79		
Порт Іллічівськ	1.47	5%	14%	30%
Порт Одеса	0.38	1%	23%	60%
Порт Южний	24.34	84%	27%	25%
Порт Миколаїв	0.23	1%	23%	25%
Порт Октябрьськ	0.00	0%	6%	25%
Загалом в 5 портах	26.42	91%	93%	--

Більшість залізної руди експортується з порту «Южний». Зерно експортується з усіх 5 портів.

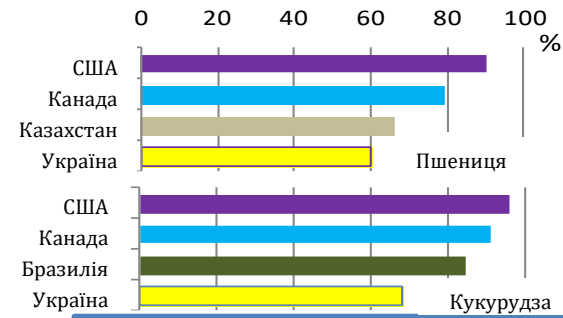
Потенціал експорту зерна

Умови сільськогосподарського ринку та логістики в Україні

Низький коефіцієнт врожайності в Україні

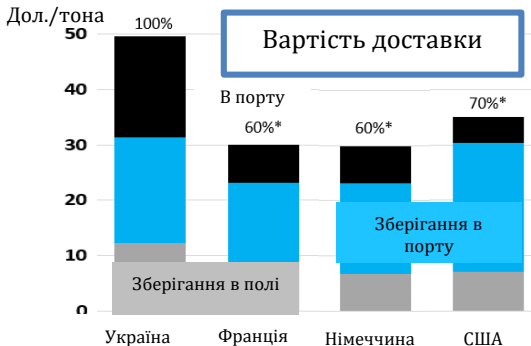
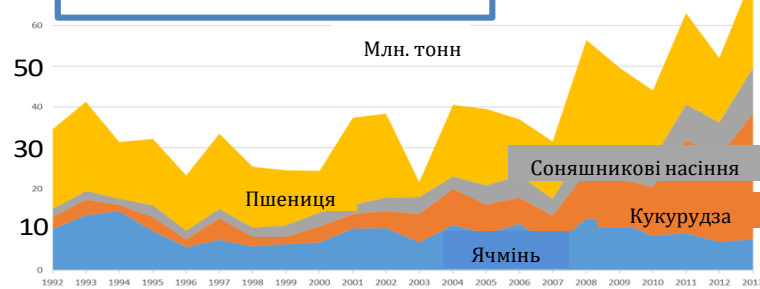

Типи фермерів

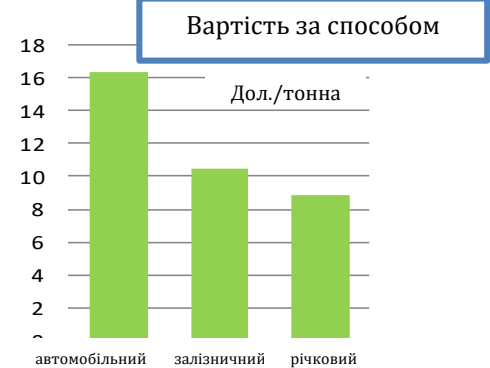

Ціна «франко-ферма» та світова ціна

Збільшення зернової продукції

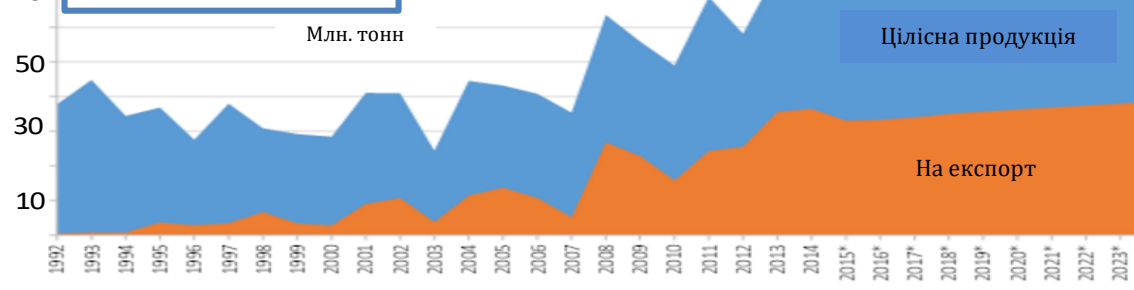

Вартість доставки

Вартість за способом

Потенціал експорту

Цілісна продукція

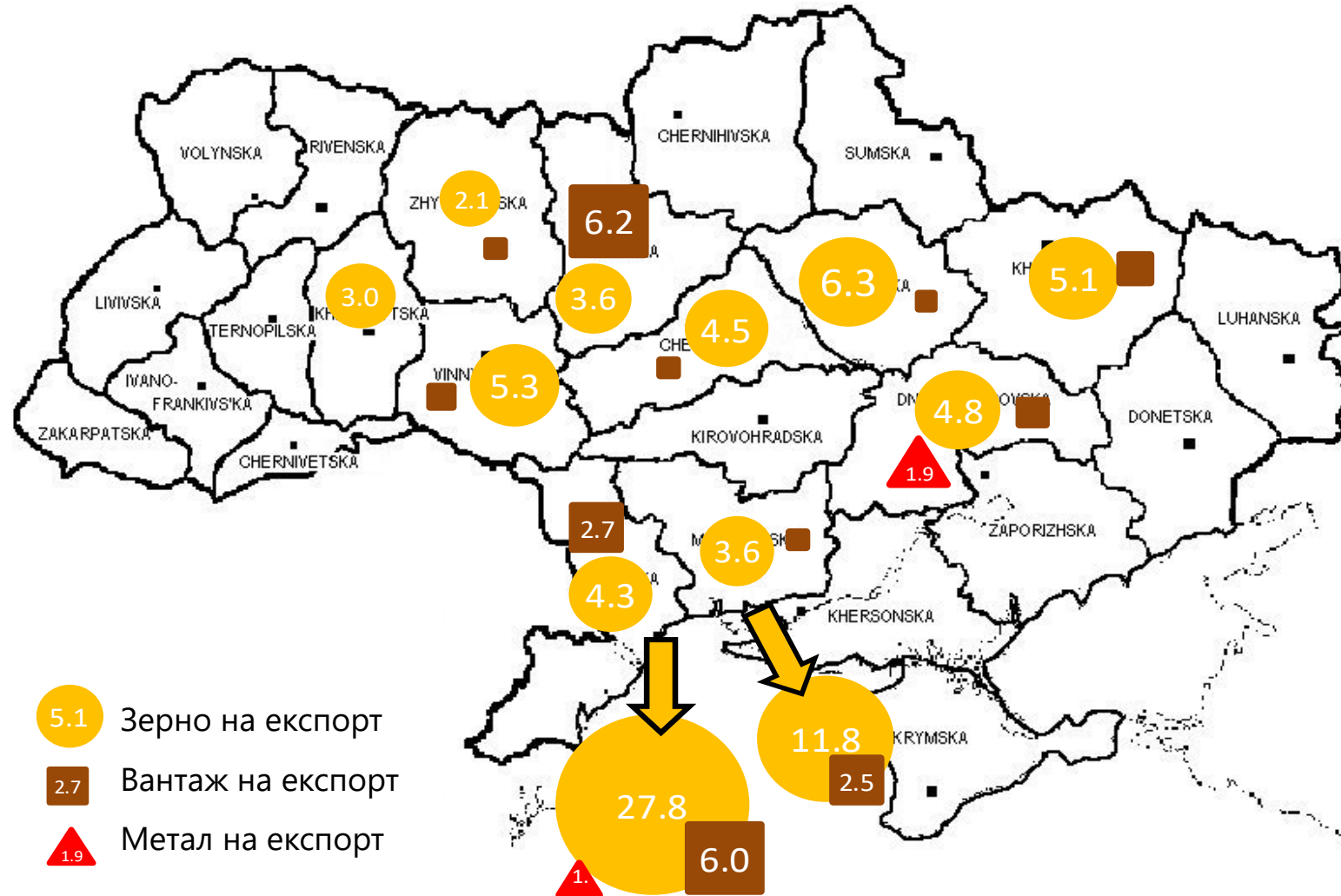
На експорт

Частки доставки зерна

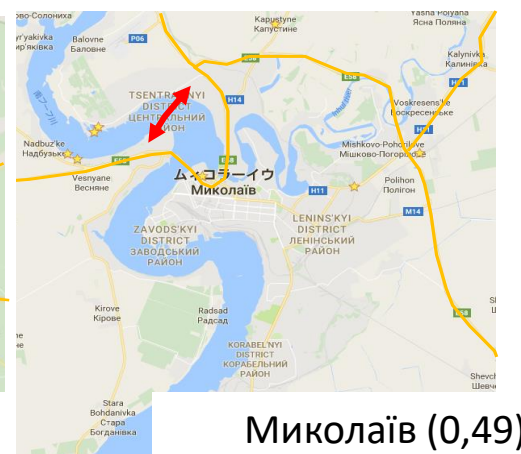
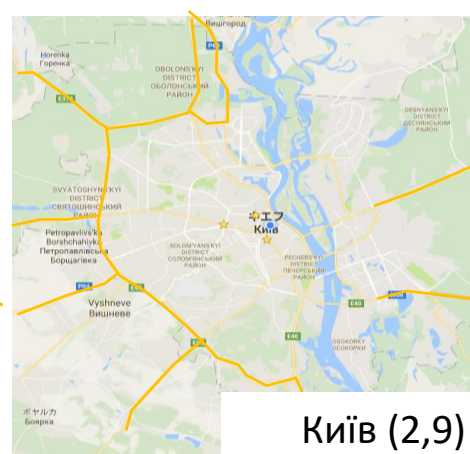
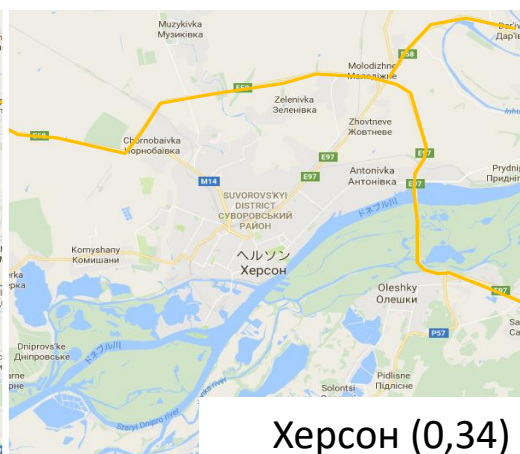
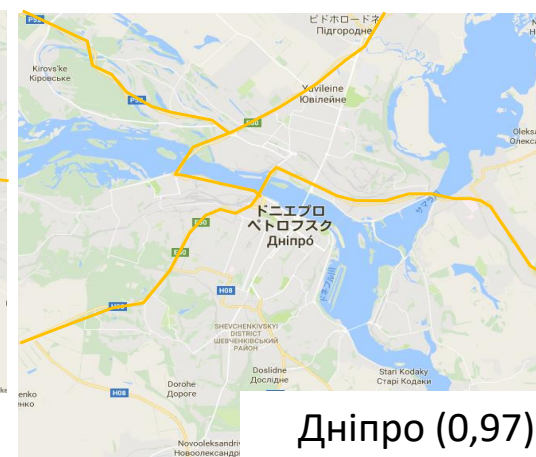
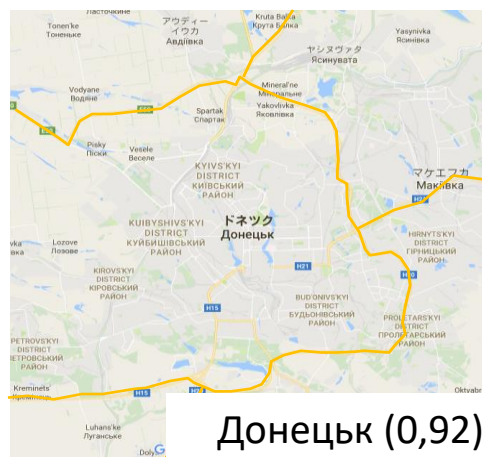
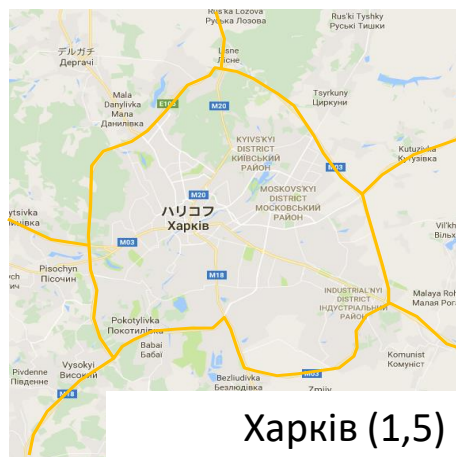
Південна Україна – центри експорту зерна

Фрахт «походження-призначення» для основних видів товару

Миколаїв – неповна кільцева дорога

Радіальна та кільцева структура доріг (населення в млн.)

Дніпро та Миколаїв – єдині міста без кільцевих та об'їзних доріг.
(у східній частині Дніпра існує автодорога, яка функціонує у якості об'їзної)

Детальний аналіз дорожнього руху

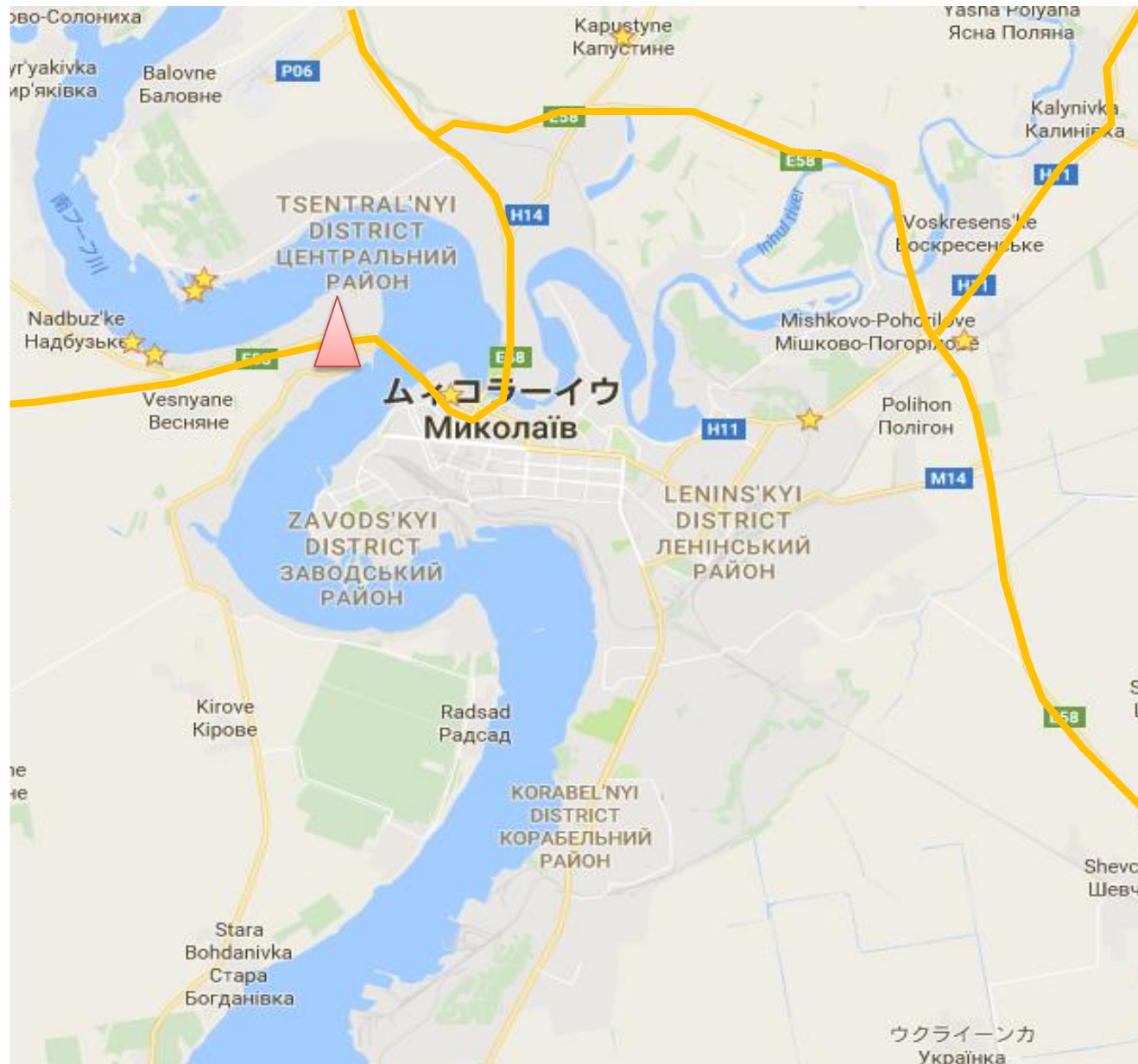
Різниця цифрових показників дорожнього руху (траса М-14, пост 125 км)

	Автомобілі	Автобуси	Вантажівки	Причепи	Разом	Фрахт
Грудень 2010 р. Попереднє дослідження у 2011 р.	10,645	3,016	1,650	1,302	16,613	17.8%
2013 р., Світовий Банк / Укравтодор	11,327	665	3,756	1,755	17,503	31.5%
2016 р., Світовий Банк / Укравтодор	5,235	307	1,737	811	8,090	31.5%
Вересень 2016 р. Миколаївська область	9,058	957	4,031	2,430	16,476	39.2%
Січень 2017 р. Дослідницька Команда JICA	Відсутні дані	Відсутні дані	Відсутні дані	Відсутні дані	Відсутні дані	Відсутні дані

Джерело: Дослідницька Команда JICA

- Дослідницька Команда JICA на даний момент проводить власні дослідження у формі підрахунків та інтерв'ю.

Показники дорожнього руху (траса М-14, пост 125 км)

Висновки

- Зменшення транзитного вантажу з Росії компенсується за рахунок зросту експорту зерна.
- Першочерговим є розвиток залізничного та водного сполучення. Однак більшість сільськогосподарських виробничих компаній, які базуються на сімейних зв'язках, залежать від автомобільних перевезень з перевантаженням вантажівок.
- Разом основні автошляхи на півдні України, у тому числі траса М-14 та порти, сприяють експорту залізної руди та сталевих продукції з Донецької та Дніпровської областей.
- Двохмільйонне населення та наявність різних промислових об'єктів уздовж траси М-14.

Поліпшення ефективності наземного руху в Південному регіоні принесе може сприяти стабілізації економічної ситуації в Україні.

Пріоритетні проекти в Південній Україні

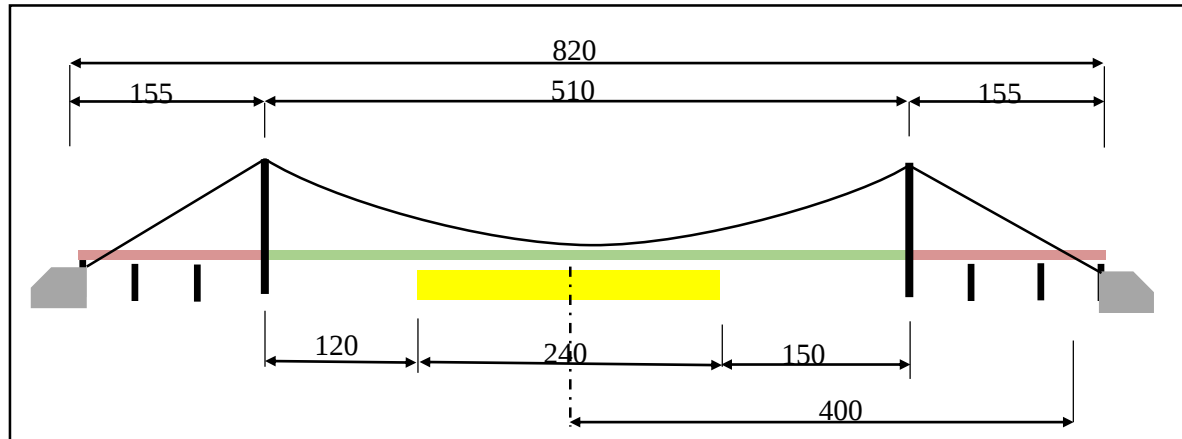
- Відповідно до проектів «розвиток мережі» та «усунення недоліків», впроваджених Міністерством Інфраструктури та Укравтодором, можна відзначити наступні пріоритетні проекти:
 - Проект будівництва Миколаївського мосту
 - Траса Н-14 на ділянці Олександрівка – Кропивницький – Миколаїв
 - Траса М-14 в Херсонській області
 - Розвиток кільцевої дороги Миколаєва
 - Траса М-15 Одеса – Рені (кордон з Румунією)

Проект будівництва Миколаївського мосту

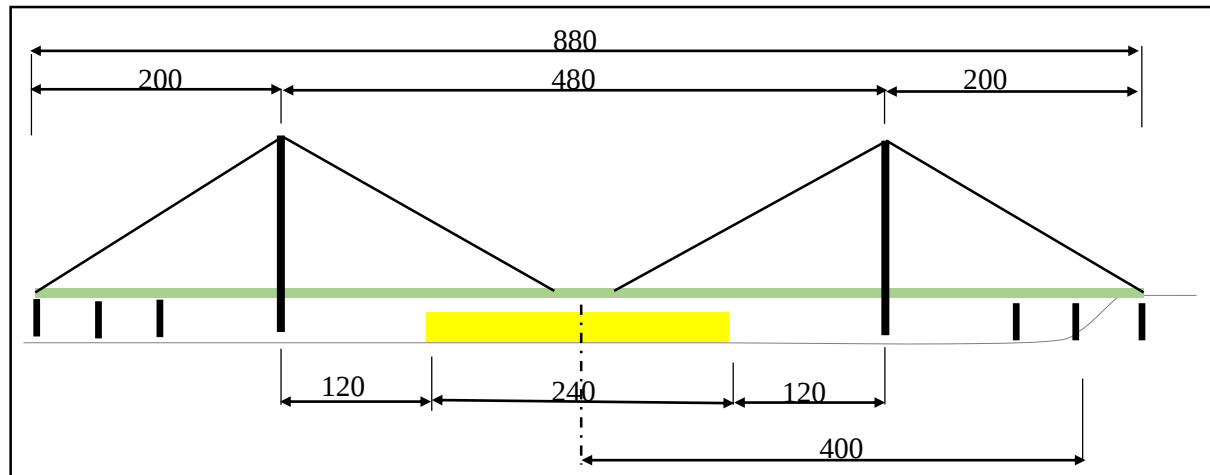
- Зміна вартості після проведення попереднього дослідження у 2011 р.
- Зміна потужності місцевого ринку після 2014 р.
- Розглядається чинна версія Стандарту оформлення річкового транспорту
 - З технічної точки зору, 120 м – стандарт для мостів через річки категорії II-V
- Дослідницька Команда розглядає альтернативні варіанти конструкцій мостів

Проект будівництва Миколаївського мосту

- Попереднє дослідження ІСА у 2011 р.
 - Остаточний план (підвісний міст)

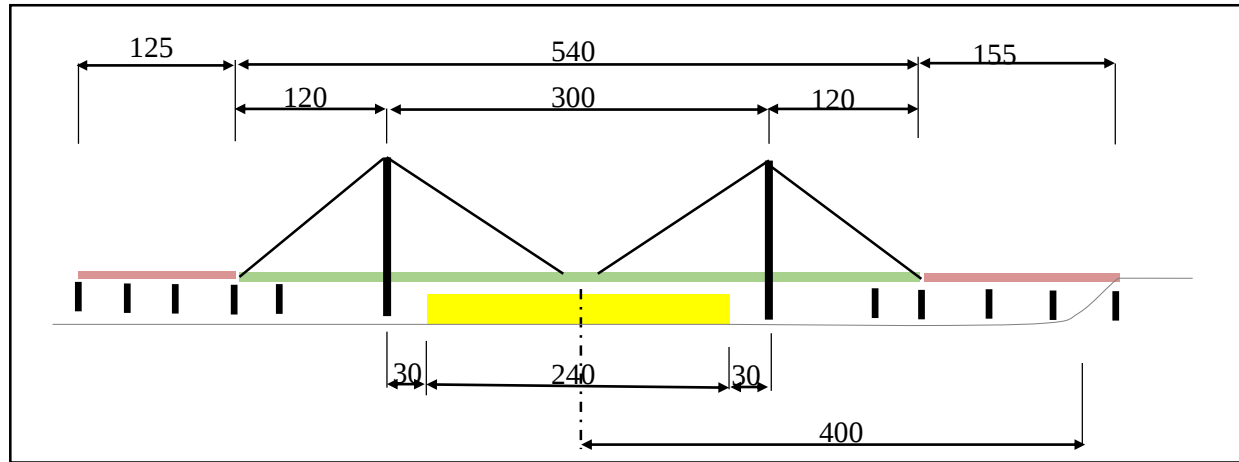

- Проект плану (вантовий міст)

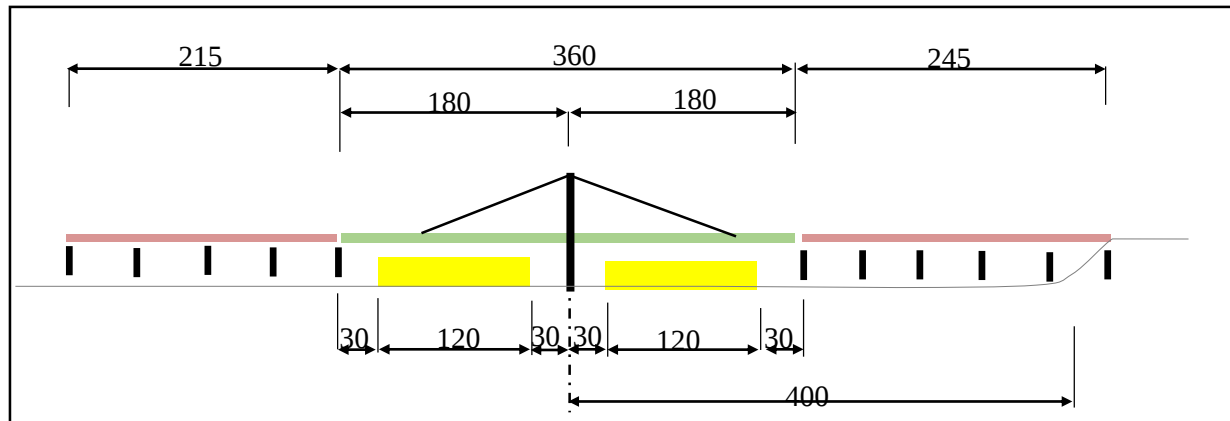

Проект будівництва Миколаївського мосту

- Попередня пропозиція
 - 3-прольотний вантовий міст

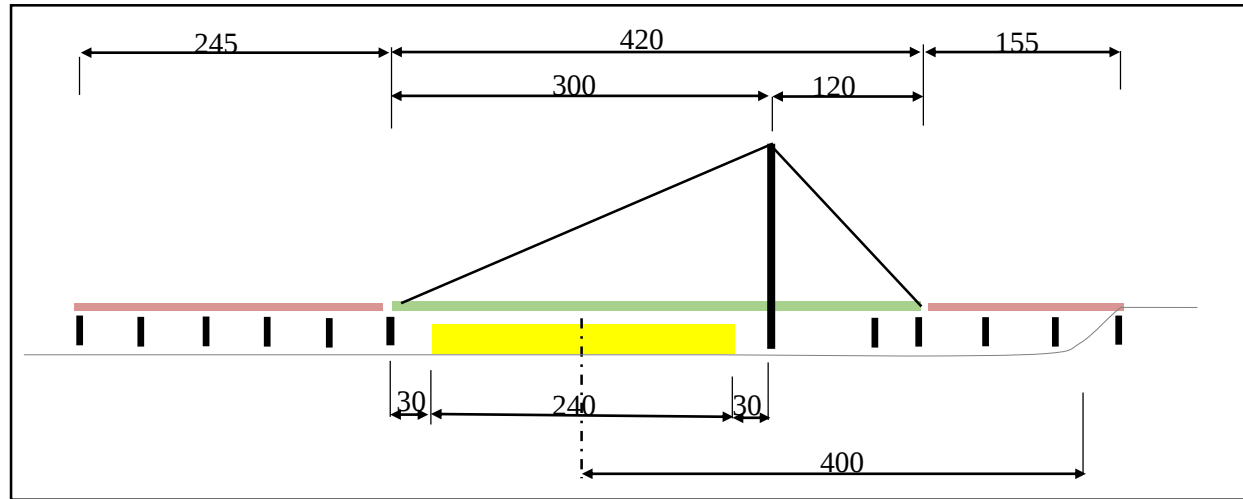

- 2-прольотний вантовий/екстрадозний міст

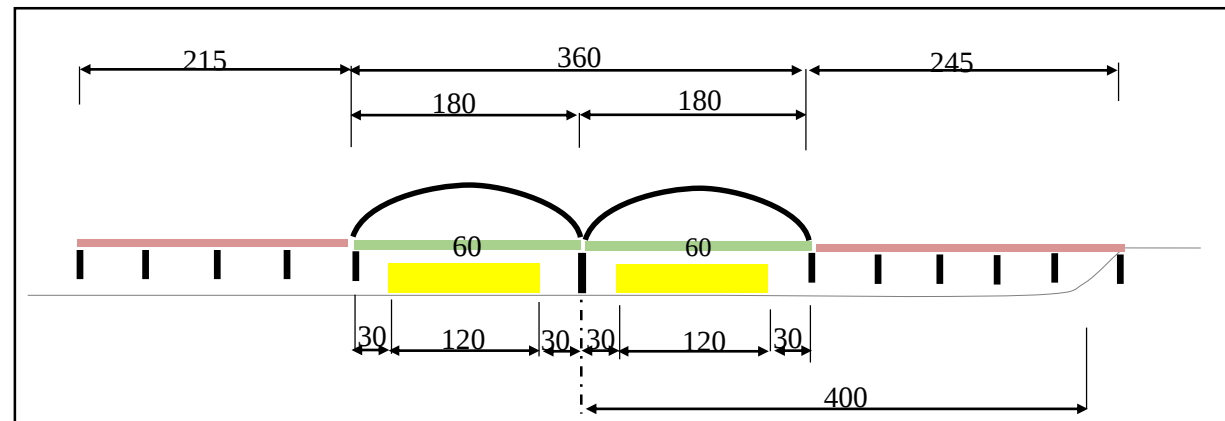

Проект будівництва Миколаївського мосту

- Попередня пропозиція
 - 2-прольотний асиметричний вантовий міст

- Арковий міст

Агентство з міжнародної співпраці Японії

Дослідження зібраних даних щодо системи транспорту та логістики на півдні України

Попередній звіт Частина 2: Галузь морських портів

Лютий 2017 р.

PADECO Co., Ltd.

PACIFIC CONSULTANTS CO.,LTD.

спільно з

Maritime & Transport Business Solutions

Мета дослідження

- Розглянути поточну ситуацію/ проблеми логістики на півдні України після політичних змін 2014 року
- Переглянути план будівництва Миколаївського мосту
- Запропонувати інші можливі проекти, які сприятимуть поліпшенню економічної ситуації в Україні

На підставі результатів дослідження, JICA може надати допомогу (фінансову/технічну) стосовно логістики в Південному регіоні України, консультуючись з Урядом Японії.

Хід та графік дослідження

- Початок дослідження: жовтень 2017 р.
- Перше польове дослідження: 7 листопада – 6 грудня 2017 р.
- Друге польове дослідження: середина – кінець лютого 2017 р.
- Презентація попереднього звіту (семінар): 21 лютого 2017 р.
- Складання остаточного звіту: кінець березня 2017 р.
- Третє польове дослідження: початок – середина квітня 2017 р.
- Остаточний звіт: кінець травня 2017 р.

Галузь морських портів

Вступ: галузь морських портів

Три кроки до вибору проектів розвитку

1

- Оцінка потужностей та попиту

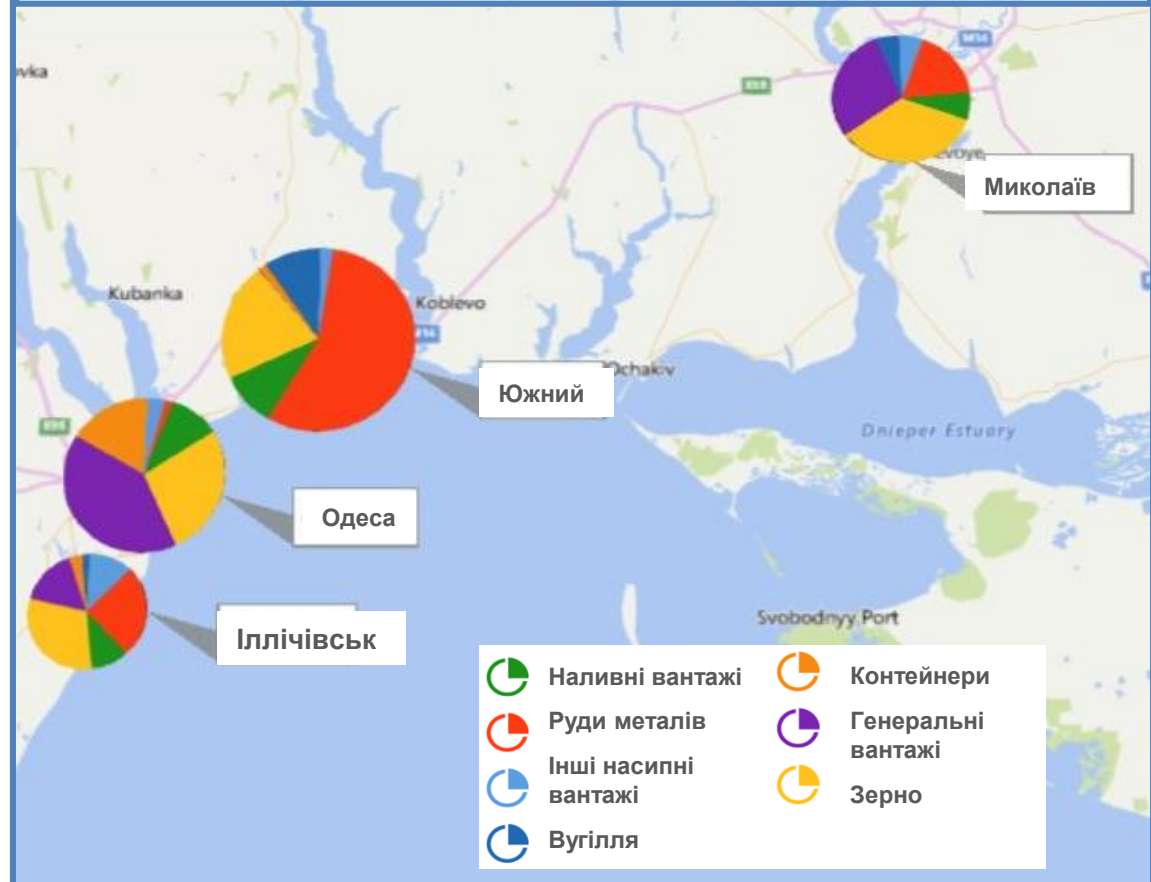
2

- Порівняння потужностей та попиту

3

- Визначення та вибір проектів розвитку

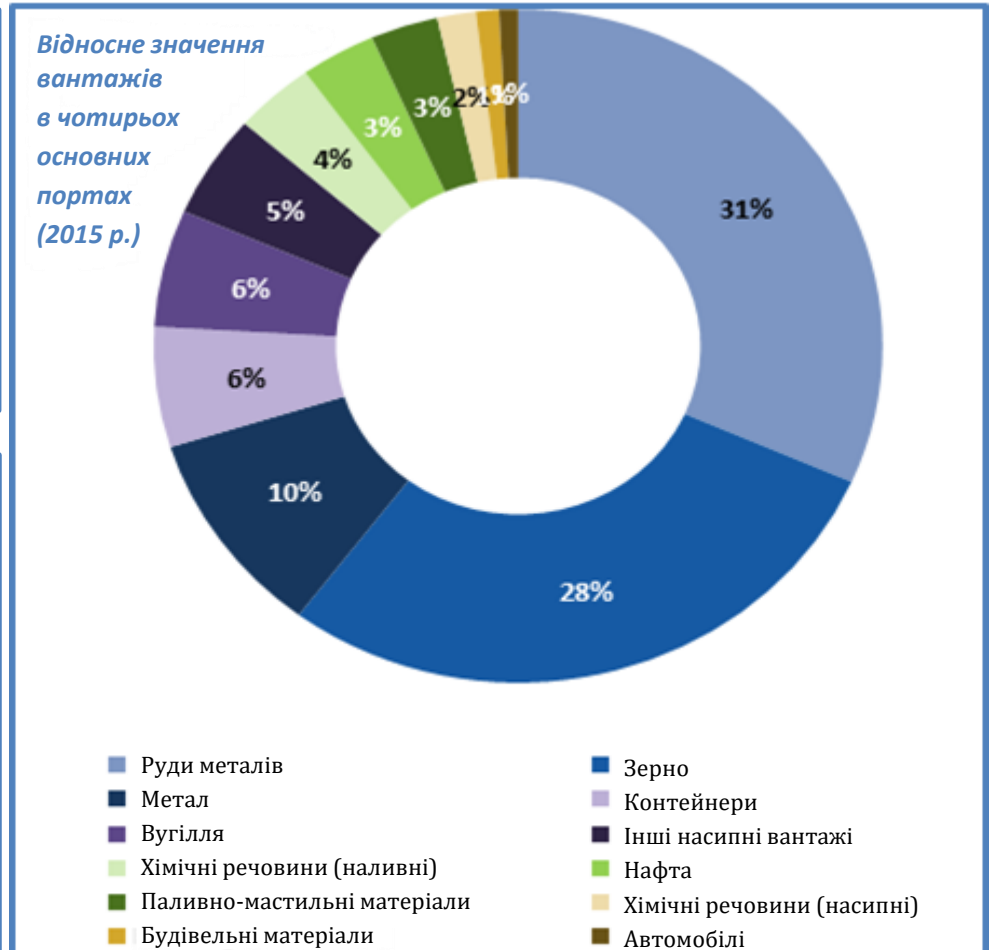
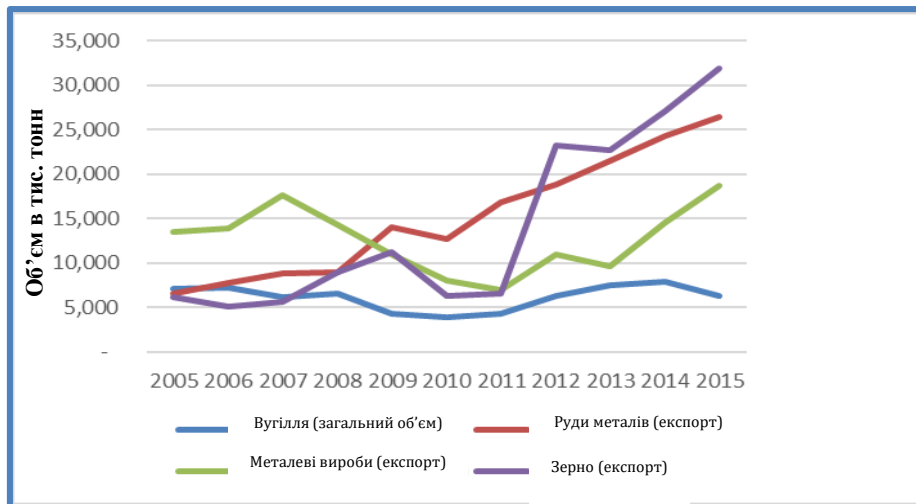
Основні порти Південного Регіону України

Оцінка попиту

Нестабільність ринку за останні десять років

Чотири види товарів складають в торговельній діяльності більше 80%

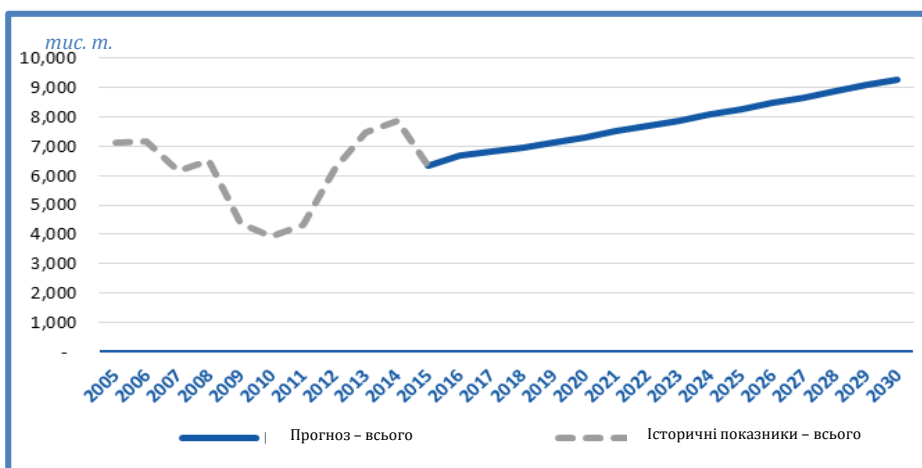
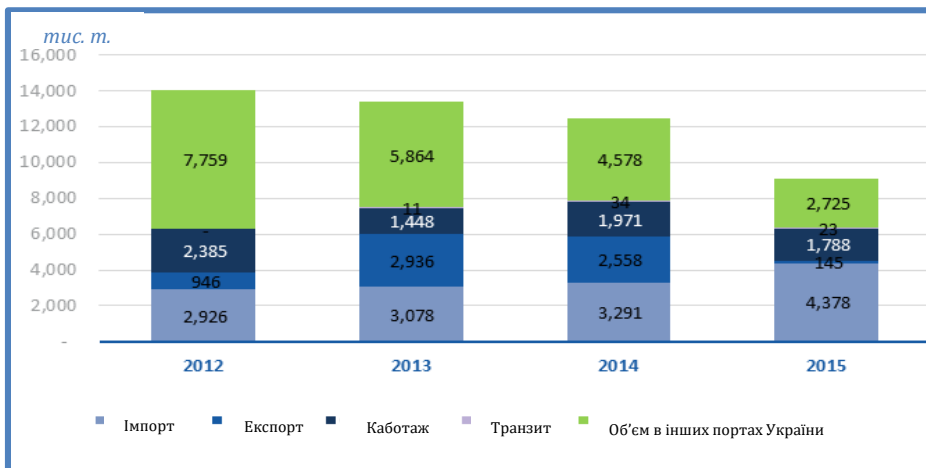
Вугілля

Зміна у моделі торгівлі: від орієнтації на експорт до орієнтації на імпорт

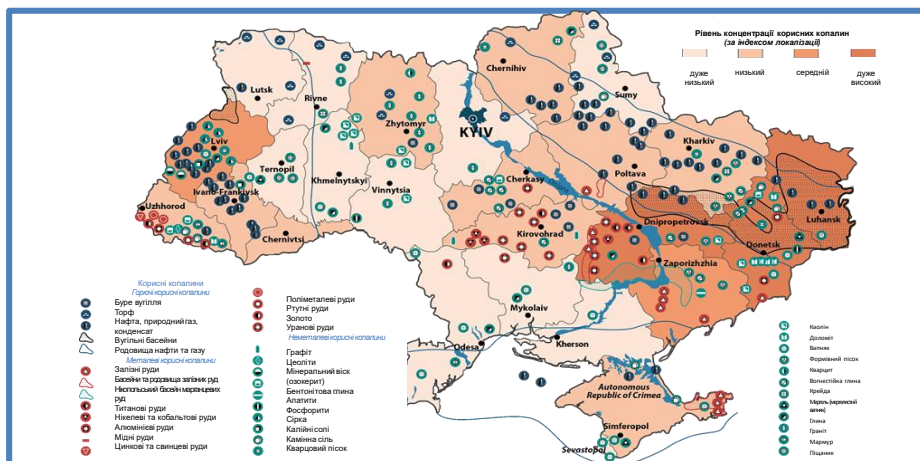
Основні результати:

- Зосередження в порту «Южний»;
 - Торгівля, орієнтована на імпорт = енергетичне вугілля для електростанцій;
 - Торгівля, орієнтована на експорт = металургійне вугілля.
- Зміна портів походження: потреба в більш глибоководних портах.

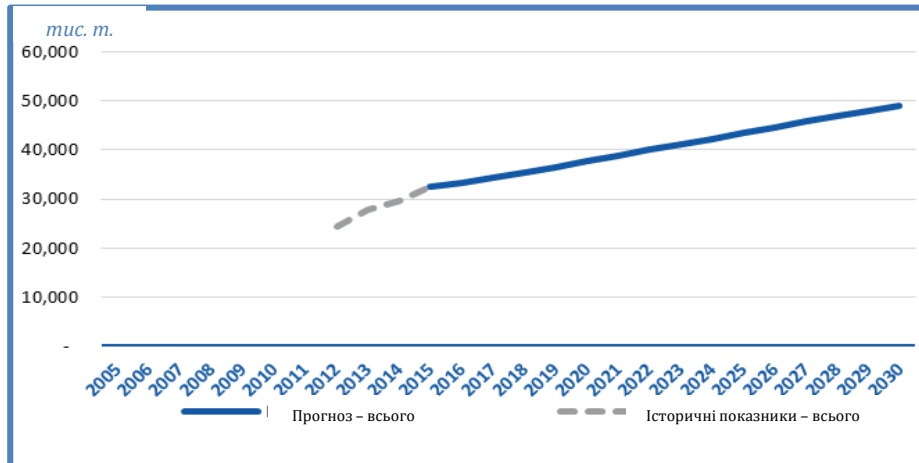
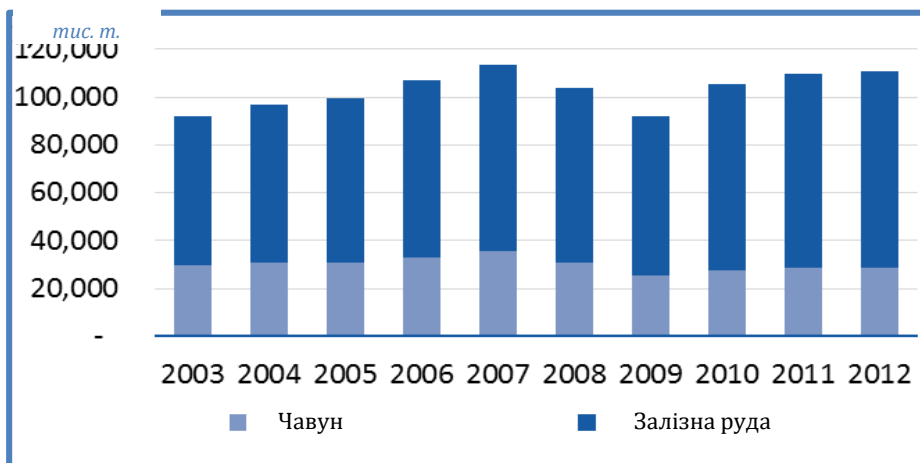
Руди металів

Зміна у моделі торгівлі: від орієнтації на експорт до орієнтації на імпорт

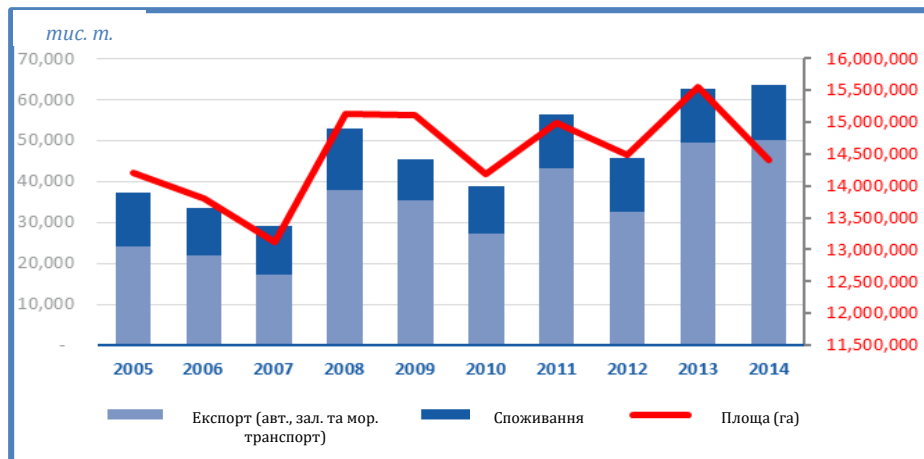
Основні результати:

- Високий попит на руди металів на міжнародному рівні;
 - Високе співвідношення між зростанням об'єму експорту та зростанням ВВП у країнах призначення.
- Зростання об'єму: потреба в більш глибоководних портах.

Зернові продукти

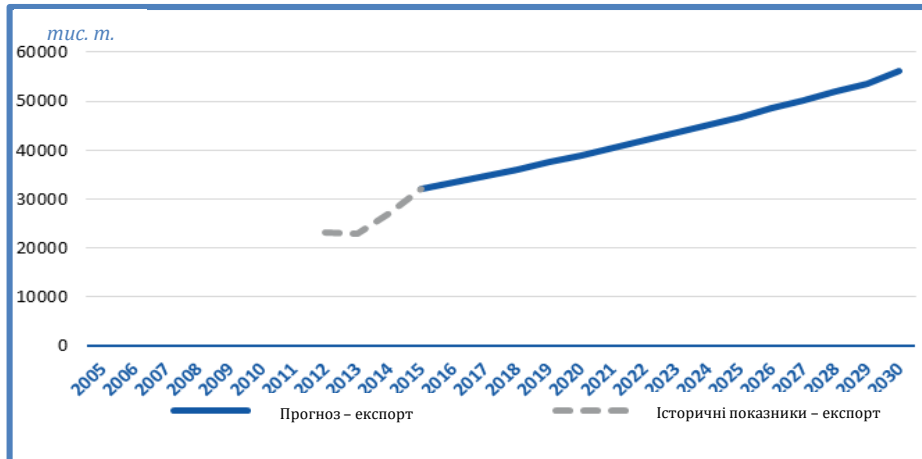
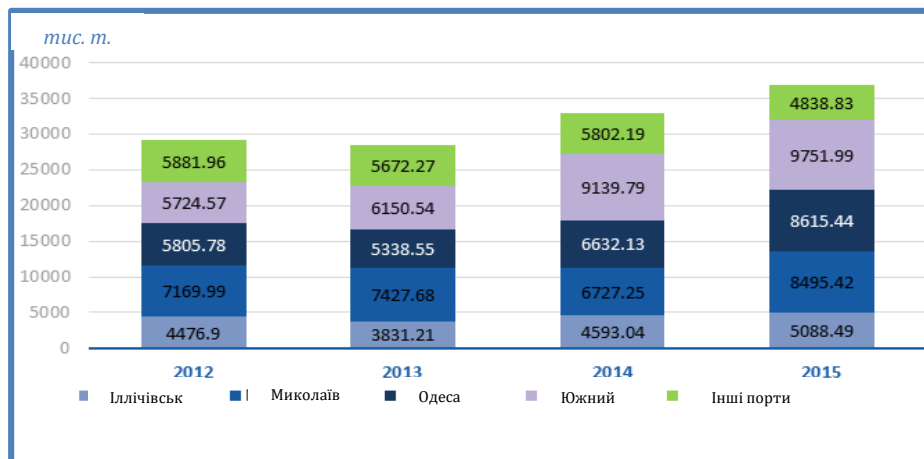
Стабільне зростання об'єму експорту зернових продуктів

Основні результати:

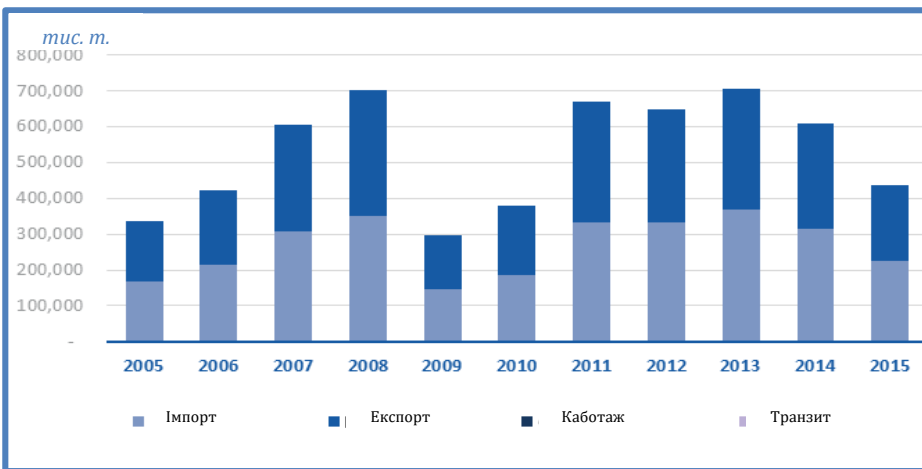
- Продуктивність в Україні зростатиме (за даними Всесвітньої Продовольчої Організації);
- Внутрішнє споживання залишатиметься стабільним;
- Збільшаться експортні частки портів (європейське споживання залишатиметься стабільним).

➤ Високі інвестиції в усі чотири основні порти.

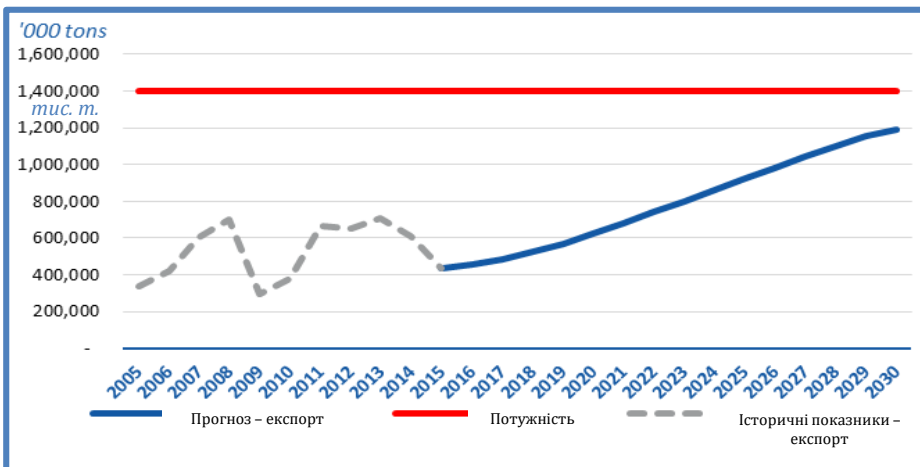
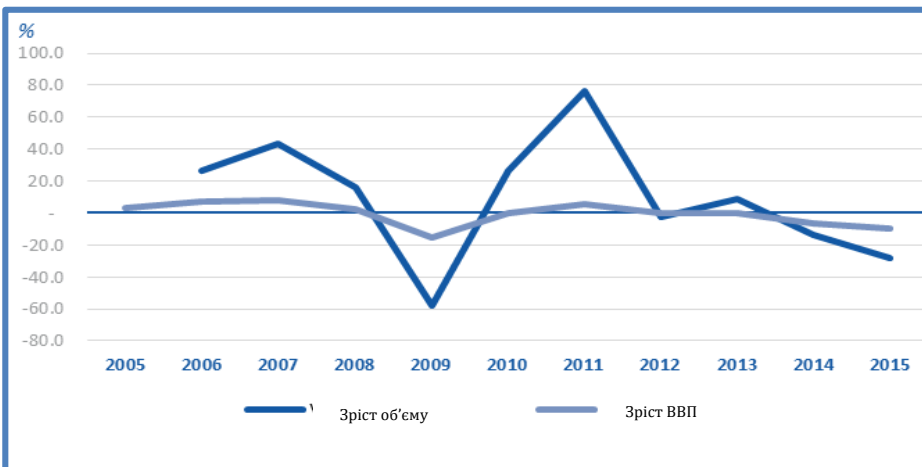
Контейнерний ринок

Надлишкова потужність на контейнерному ринку

Основні результати:

- Нестабільний ринок;
 - Висока конкуренція з боку автомобільного транспорту;
 - Порожні контейнерні термінали в портах Іллічівськ та Южний.
- Надлишкова потужність.

Оцінка попиту: висновки

Очікується високе зростання об'єму на всіх чотирьох ринках

Потреба у прийнятті балкерів з більшим дедвейтом

Товар	Порт	Об'єм за 2015р. (метричні тонни)	Об'єм за 2030 р. (метричні тонни)	Різниця (метричні тонни)	Середньорічний темپ зросту (15р.)	Різниця руху суден
Вугілля	Переважаю Южний	6.3	9.3	+3.0	+2.63%	Тенденції до прийняття суден з більшим дедвейтом (>200.000 т.)
Руди металів	Переважаю Южний	32.4	48.9	+16.5	+2.78%	Тенденції до прийняття суден з більшим дедвейтом (>200.000 т.)
Зернові продукти	Усі чотири порти	32.0	56.3	+24.3	+3.84%	Тенденції до прийняття суден з більшим дедвейтом (>200.000 т.)
Контейнери (в тис. TEU на рік)	Переважаю Одеса	437	1,187	+750	+6.89%	/

Порівняння потужностей та попиту

Великий потенціал порту Южний

Великі інвестиції до зернового ринку

Надлишкова потужність на контейнерному ринку

	Одеса	Іллічівськ	Южний	Миколаїв
Товари, що перевантажуються:				
Вугілля			X	o
Руди металів		o	X	o
Зерно	X	X	X	X
Контейнери	X	o	o	
Габарити:				
Максимальна осадка	-13.0 м	-14.0 м (канал)	-18.5 м	-10.3 м
Довжина	330 м	300 м	350 м	300 м
Причал	8,000 м	6,000 м	3,000 м	2920 м
Термінал	141 га	346 га	Відсутні дані	Відсутні дані
Криті складські приміщення	60,420 кв. м	54,200 кв. м	Відсутні дані	27,300 кв. м
Об'єм:				
Вантаж (метричні тонни на рік)	50	32	47.5	5,5
Контейнери (TEU на рік)	900.000	400.000	200.000	/
Внутрішнє сполучення:				
автомобільне	Перевантажене	Не перевантажене	Не перевантажене	Перевантажене
залізничне	Перевантажене	Не перевантажене	Не перевантажене	Не перевантажене
Опції розвитку:				
Причал	Дуже обмежені	Потенціал	Високий потенціал	Обмежені
Термінал	Дуже обмежені	Потенціал	Потенціал	Обмежені

Примітки: X = основний порт; o = невеликий об'єм * 3 розрахунку 2 порталних крани на 1 причал (2 причали в Іллічівську, 1 причал в Южному).

Відбір проекту

Днопоглиблення та будівництво молів

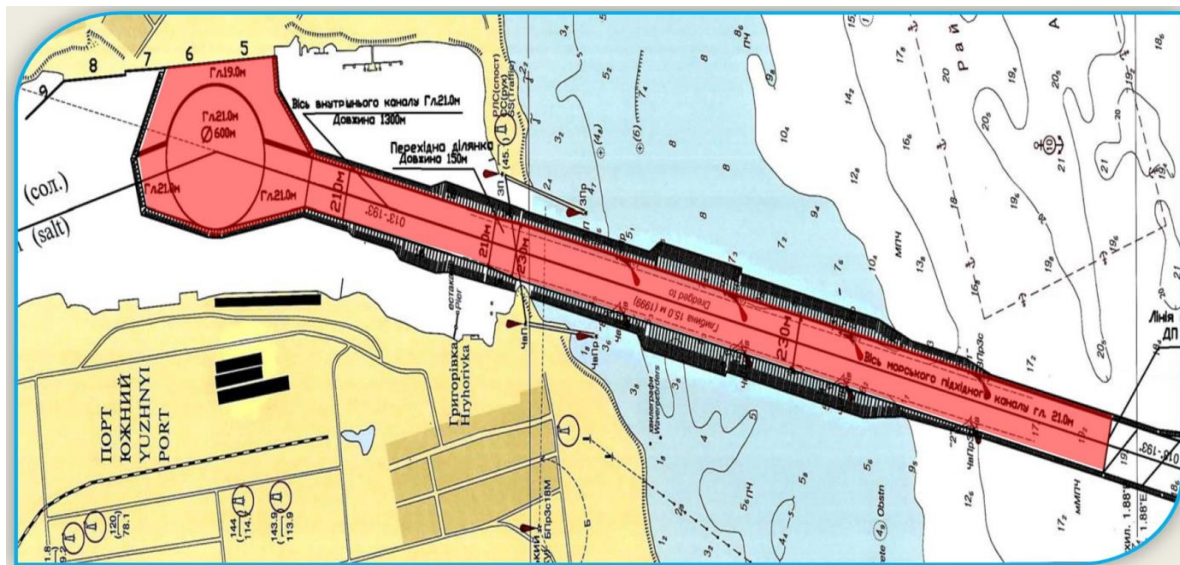
Опції розвитку в порту Южний (обрані):

1. Реконструкція підхідного каналу;
2. Днопоглиблення акваторії; та
3. Будівництво нових причалів

Відбір проекту

Проект 1: Реконструкція підхідного каналу

- Збільшення глибини підхідного каналу від -18,0 м до -21.0 м та днопоглиблення причалів №№ 5, 6 до -21.0 м;
- Проект забезпечить прийняття великогабаритних суден дедвейтом у 200 000 т; та
- Проект вже затверджений Кабінетом Міністрів України за №711-р від 26.09.2012.

Деталізація вартості:

- Розрахункова вартість проекту: 1 894 млн. грн. (87 млн. дол. США за обмінним курсом від 01.10.2015).
- 1-й етап вже виконаний у 2015 р.; розрахункова вартість 2-го та 3-го етапів цього проекту складає 1 008 млн. грн. (46 млн. дол. США за обмінним курсом від 01.10.2015).

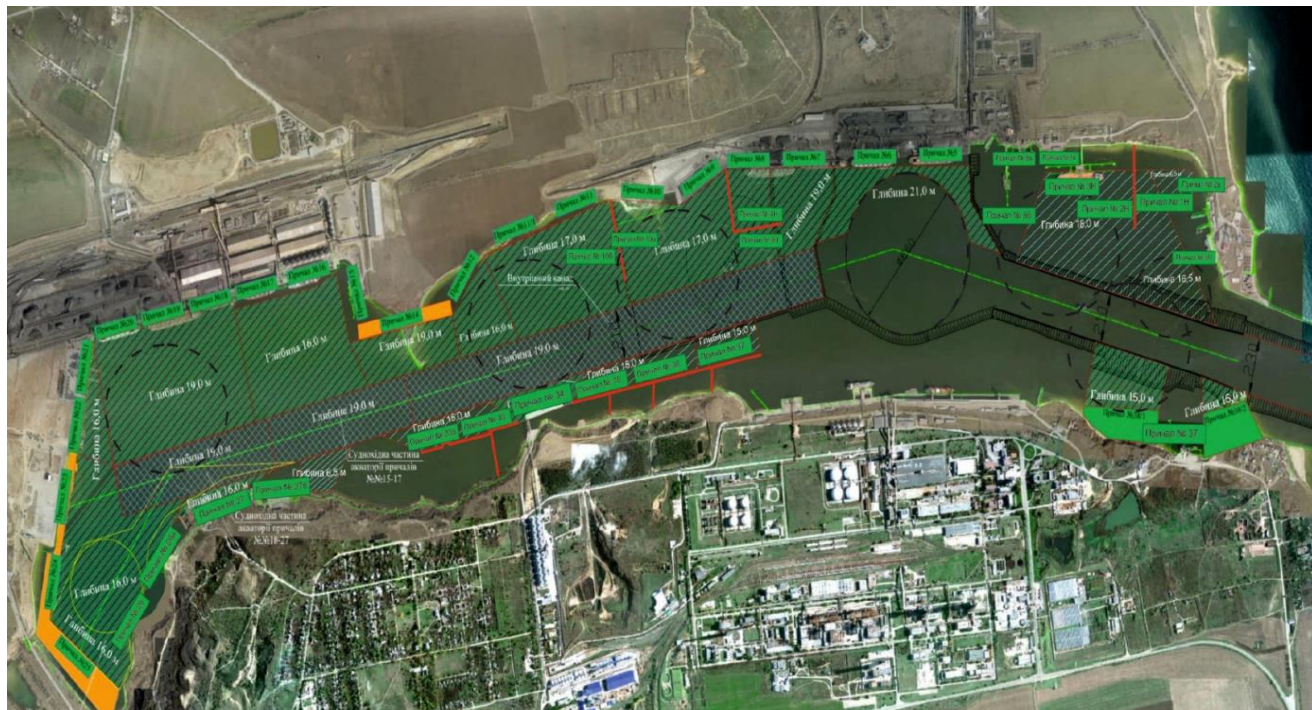
Відбір проекту

Проект 2: Днопоглиблення акваторії

- Загальне днопоглиблення акваторії (глибиною в 21 м) в 4 етапи, у тому числі днопоглиблення біля 18 причалів; та
- Проект забезпечить прийняття великогабаритних суден дедвейтом у 200 000 т.

Вартість:

- Розрахункова вартість проекту: 6 828 млн. грн. (248 млн. дол. США).

Відбір проекту

Проект 3: Будівництво нових причалів 10, 11, 12, та 12а

- Цей проект забезпечить додаткові 1495 м причалів порту Южний глибиною в 21 м; та
- Стадія: передпроектний етап геологічно-інженерних робіт

